

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
1. lékařská fakulta
ÚSTAV TEORIE A PRAXE OŠETŘOVATELSTVÍ
140 59 Praha 4 – Krč, Vídeňská 800

Posudek oponenta diplomové práce

Název diplomové práce Srovnání absolventů VZŠ a VŠ z hlediska pracovní výkonnosti a spokojenosti v intenzivní péči

Název diplomové práce v anglickém jazyce Comparison of graduates of colleges and universities in efficiency and satisfaction in nursing intensive care

Autor práce Bc. Lenka Procházková

Název studijního oboru Ošetrovatelská péče v anesteziologii, resuscitaci a intenzivní péči

Vedoucí práce Mgr. et Mgr. Eva Prošková

pracoviště UTPO

Oponent práce Mgr. Vendula Pírková

pracoviště UTPO

Akademický rok 2015

Hodnocení jednotlivých aspektů teoretické a výzkumné práce

Hodnocená položka	Úroveň a charakteristika položky a odpovídající počet přidělených bodů	Počet bodů
<p>Abstrakt</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Obsahuje abstrakt všechny klíčové části (výchozí podmínky, cíle, výzkumné otázky či hypotézy, použité metody, hlavní výsledky a jejich implikace)? ▪ Koresponduje abstrakt s obsahem práce? ▪ Má abstrakt přiměřený rozsah? <p>(0-5 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – abstrakt postrádá jasné sdělení ▪ Dobrá úroveň – abstrakt je neúplný nebo v něm chybí jedna či více klíčových částí nebo není konzistentní s cílem, strukturou práce či diskutovanými poznatky ▪ Velmi dobrá úroveň – abstrakt obsahuje všechny položky, ale: jeho vypovídací hodnota je slabá, je příliš dlouhý, je matoucí ▪ Výborná úroveň – kvalitně zpracovaný stručný souhrn obsahující všechny klíčové informace 	5
<p>▪ Abstrakt Výborná úroveň – kvalitně zpracovaný stručný souhrn obsahující všechny klíčové informace</p>		
<p>Odůvodnění a rešerše odborné literatury</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Je zdůvodnění práce uvedené v úvodu logické? ▪ Byla zvolena adekvátní literatura a je její záběr vzhledem k tématu dostatečný/úplný? ▪ Je zvolená literatura aktuální? ▪ Je použitá literatura řádně citována? ▪ Je použitá argumentace prezentována standardním způsobem? ▪ Byl dosavadní výzkum 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – odůvodnění nebo rešerše chybí, význam/přínos práce je pochybný, neposkytuje odpovídající oporu pro tvrzení autora, chybí přehled předešlých výzkumů a/nebo nekriticky přejat, reference na práci jiných autorů je nepřiměřená ▪ Dobrá úroveň – pro zpracování diskutovaného tématu byla vybrána adekvátní odborná literatura. V práci je referováno k odpovídající empirické nebo teoretické bázi. Byla provedena rešerše předešlých výzkumů (ale jenom nebo v převážné míře českých), na něž je v práci správně referováno ▪ Velmi dobrá úroveň – byla zvolena a je podrobně diskutována adekvátní odborná literatura k tématu. Popis základních pramenů nebo teoretického rámce je na standardní dobré úrovni a zohledňuje i práce zahraničních autorů ▪ Výborná úroveň – význam a praktické implikace práce 	17

<p>podroben kritice? (0-20 bodů)</p>	<p>jsou dobře definovány. Teoretický nebo empirický základ je dobře popsán včetně práce zahraničních autorů a v práci diskutován. Je předložen odpovídající a kritický přehled dosavadních výzkumů, který odpovídajícím způsobem interpretuje současné poznatky a kontroverze v oboru. Argumentace použitá v práci může být inovativní a pro obor přínosná</p>	
<p>Odůvodnění a rešerše odborné literatury (slovní hodnocení) Viz. níže</p>		
<p>Použité metody a logika struktury práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jsou jasně stanoveny a zdůvodněny cíle práce, výzkumné otázky či hypotézy? ▪ Je zdůvodněna volba použitých metod (rozsah a metoda výběru vzorku, tvorba, zpracování a analýza dat)? ▪ Jsou všechny použité metody a postupy dobře a podrobně popsány, umožňuje popis replikaci? ▪ Byla věnována pozornost reliabilitě a validitě dat? ▪ Má práce logickou strukturu? <p>(0-20 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – výrazné problémy ve výběru nebo popisu jedné nebo více částí práce, zvolené metody neodpovídají cílům, otázkám či hypotézám ▪ Dobrá úroveň – základní části práce jsou popsány na dostatečné úrovni a umožňují porozumět použitým metodám a postupům ▪ Velmi dobrá úroveň – všechny použité klíčové metody a postupy jsou podrobně popsány a odpovídají současné vědecké praxi ▪ Výborná úroveň – všechny použité klíčové metody a postupy jsou podrobně popsány a splňují nároky na vědeckou práci, mohou být inovativní a pro obor přínosné 	<p>16</p>
<p>Použité metody a logika struktury práce (slovní hodnocení) Viz. níže</p>		
<p>Zpracování tématu a interpretace získaných poznatků</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Odpovídají všechny uvedené informace soudobému stavu poznání? ▪ Neobsahuje práce zavádějící, či dokonce demagogická tvrzení a polopravdy? ▪ Jsou závěry prezentovány srozumitelně? ▪ Jsou prezentovány všechny relevantní poznatky? ▪ Byly vzaty v potaz silné i slabé stránky práce? ▪ Jsou závěry korektní? ▪ Byly vzaty v úvahu alternativní vysvětlení? ▪ Jsou závěry diskutovány v kontextu soudobého výzkumu? ▪ Jsou učiněna doporučení pro další výzkum nebo opatření? <p>(0-20 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – výrazné problémy s prezentací nebo s interpretací výsledků ▪ Dobrá úroveň – prezentované výsledky jsou vnitřně konzistentní. Některé interpretace výsledků jsou přiměřené. Práce zmiňuje některé z jejích hlavních slabých a silných stránek ▪ Velmi dobrá úroveň – výsledky jsou srozumitelně prezentovány a jeví se jako správné. Interpretace výsledků jsou přiměřené. Slabé a silné stránky práce jsou diskutovány včetně implikací pro interpretace poznatků. Práce demonstruje porozumění implikacím diskutovaných poznatků pro další výzkum nebo opatření ▪ Výborná úroveň – výsledky prezentovány srozumitelně a jeví se jako správné. Správná interpretace výsledků je provedena s kritickým zohledněním možných alternativních vysvětlení. Jsou diskutovány slabé i silné stránky práce včetně implikací pro interpretace poznatků. Výsledky jsou diskutovány v kontextu dalších výzkumů a zdůrazňují přínos k rozvoji vědomostí (nebo vývoji nových technik a postupů). Jsou učiněna jasná a odpovídající doporučení pro další výzkum nebo opatření 	<p>15</p>
<p>Zpracování tématu a interpretace získaných poznatků (slovní hodnocení) Viz. níže</p>		
<p>Etické aspekty práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Byly vzaty v úvahu etické 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – etické otázky jsou opominuty, etická pravidla výzkumu a ochrana osobních údajů 	

<p>otázky související s tématem práce a realizací výzkumu?</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedošlo k ohrožení zájmů účastníků výzkumu? ▪ Jsou diskutovány etické konflikty výzkumné činnosti? ▪ Byla respektována pravidla publikační etiky? <p>(0-10 bodů)</p>	<p>nejsou respektována nebo jsou nedostatečně ošetřena</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dobrá úroveň – práce diskutuje etická pravidla a ošetřuje zájmy účastníků výzkumu, nicméně z etického hlediska vykazuje nedostatky, které ale nejsou zásadního charakteru ▪ Velmi dobrá úroveň – práce diskutuje etická pravidla a ošetřuje zájmy účastníků výzkumu ▪ Výborná úroveň – etická pravidla výzkumu a ochrana osobních údajů jsou dostatečně ošetřeny. Jsou diskutovány všechny etické konflikty výzkumné činnosti. Autor bere v potaz společensko-kulturní dopad práce 	10
<p>Etické aspekty práce (slovní hodnocení) Součástí je i schválení dotazníkového šetření managementem zdravotnického zařízení, ve kterém šetření probíhalo.</p>		
<p>Odborný a společenský přínos</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojednává práce aktuální/praktický problém? ▪ Je práce přínosná z hlediska oboru? <p>(0-10 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – práce se nezabývá společensky aktuálním nebo praktickým problémem ▪ Dobrá úroveň – práce pojednává alespoň částečně aktuální nebo praktický problém v kontextu oboru ▪ Velmi dobrá úroveň – práce pojednává aktuální a praktický problém v kontextu oboru ▪ Výborná úroveň – práce je originální a přínosná pro rozvoj oboru, zabývá se významným společenským problémem 	9
<p>Odborný a společenský přínos (slovní hodnocení) Práce je přínosná a pojednává o aktuálním tématu, a kterým by měl vést k úpravám nejen v zaškolování nových pracovníků. Viz. doporučení autorky.</p>		
<p>Formální úroveň práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Obsahuje práce všechny klíčové části? ▪ Má práce dostatečný či přiměřený rozsah? ▪ Je práce logicky uspořádána? ▪ Je práce z formálního hlediska bez chyb? ▪ Má práce dobrou jazykovou úroveň? <p>(0-15 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – práce není na odpovídající úrovni zpracována a vnitřně uspořádána, např. chybí některá z jejích klíčových částí, neodpovídá rozsahem požadavkům či je nelogicky uspořádána ▪ Dobrá úroveň – text je z hlediska obsahového i formálního bez zásadních pochybení, práce je úplná a má jasnou strukturu ▪ Velmi dobrá úroveň – práce je zpracována na velmi dobré úrovni, text je vhodně členěn a jsou dodrženy všechny zásady logické i formální strukturace textu ▪ Výborná úroveň – práce je napsána na vysoké akademické úrovni 	14
<p>Formální úroveň práce (slovní hodnocení) Viz. níže</p>		

Doporučená klasifikace práce podle bodového ohodnocení

Doporučený klasifikační stupeň	Bodové rozpětí pro diplomové práce
Výborně	100–86
Velmi dobře	85–71
Dobře	70–56

Práci klasifikuji stupněm: Výborně

Celkem 86 bodů

Slovní zdůvodnění navrhovaného klasifikačního stupně¹:

Autorka si zvolila velmi aktuální téma, týkajícího se pracovní výkonnosti a spokojenosti absolventů VZŠ a VŠ.

Formální stránka a struktura práce má dostatečnou úroveň. Práce je členěna na dvě části, teoretickou a empirickou. Práce má 88 stran bez příloh. Struktura práce odpovídá požadavkům zadání tvorby diplomové práce. Požadované náležitosti diplomové práce jako prohlášení, poděkování a abstrakt jak v českém, tak anglickém jazyce jsou v pořádku. Seznam bibliografických odkazů obsahuje 55 položek a svědčí o snaze zohlednit všechny dostupné informace k dané problematice včetně zahraničních zdrojů (13). Obě části (teoretická a empirická) jsou rovnoměrně rozvržené.

Obě části mají své cíle, přičemž cílem teoretické části je definování základních pojmů a nastínění systému vzdělávání všeobecných sester. Autorka neopomněla jak na legislativní oblast tak praktickou, v níž představuje srovnání studijních plánů vysoké školy a vyšší odborné školy. Dále představuje oblast kompetencí všeobecných sester. Velmi oceňuji kapitolu Historie vzdělávání sester, která je bez zbytečného patosu, stručným a přehledným způsobem čtenáře provází vývojem vzdělávání od roku 1860 až po novodobou historii v ČR, a to k přijetí zákona č. 96 v roce 2004.

V teoretické části se zabývá všemi oblastmi, jenž pak formuluje do otázek dotazníků v empirické části. Jedná se o současný stav vzdělávání, přičemž nezapomíná na legislativní ukotvení jednotlivých typů vzdělávání všeobecných sester. Stejně tak popisuje kompetence sester přičemž se opět opírá o zákonné a podzákonné normy, které správně cituje. Dále se zabývá nástupem sester do praxe a nezapomíná ani na opět na legislativní (Zákoník práce) a metodickou oporu v podobě Metodického pokynu MZ ČR. A v neposlední řadě představením motivačního systému vedoucí k pracovní spokojenosti a výkonnosti všeobecných sester.

V empirické části si zvolila hlavní cíl a 8 výzkumných otázek, které byly uskutečněným šetřením naplněny. Představila charakteristiku výzkumného vzorku a metodiku empirického šetření.

Ve zvoleném kvantitativním výzkumu zvolila dva typy anonymního strukturovaného šetření. Ve kterém používá uzavřené, polotevřené, otevřené a škálové otázky. Avšak v některých dotazech konkrétně otázky pro výzkumný vzorek A č. 13 rozděluje v odpovědi na teoretické a praktické, ale u následující otázky č. 14 v možnosti nabízených odpovědí pomíjí možnost odpovědi, zda jsou na respondenty kladeny vyšší nároky, než jsou schopni svými teoretickými znalostmi zvládnout. Domnívám se, že tato možnost odpovědi by byla některými respondenty využita a následující otázka by se mohla spíše věnovat kompetencím všeobecných sester, které na pracovištích vykonávají a které se jim mohou zdát obtížně zvladatelné ve vztahu ke studiu.

Samotná struktura otázek koresponduje s teoretickou částí. V empirickém šetření autorka vhodně zvolila grafické znázornění, které čtenáři umožňuje okamžitý přehled. Komentáře pod jednotlivými grafy odpovídají představeným výstupům, které jsou pak zhodnoceny v diskuzi a konfrontovány s autorkou stanovenými hypotézami.

Závěr:

Bc. Lenka Procházková velmi dobře zmapovala a popsala teoretickou základnu v oblasti vzdělávání všeobecných sester na VZŠ a VŠ. V praktické části došla k doporučením, která by se mohla aplikovat v praxi. Například otázka č. 12 jasně poukazuje na skutečnost, že slabým místem po nástupu do praxe je adaptační proces. Proto doporučení autorky na jeho úpravu je na zcela oprávněné.

Ovšem nemohu si odpustit následující poznámku. Autorka posuzuje vzdělání bakalářské VŠ a VZŠ v konfrontaci s praxí v oborech intenzivní medicíny, ale až na 11 respondentů, specializační vzdělávání nezískalo. Tudíž zjištění autorky, že respondenti nejsou studiem připraveni je zcela oprávněné, ale mělo by být doplněno, že sestry absolventky bakalářského studia VŠ a VZŠ jsou odborně způsobilé vykonávat činnosti bez odborného dohledu nikoli specializované činnosti a tudíž se jim může zdát, že na jimi vykonávané kompetence (v odpovědi na otázku 21 a 22 je to jasně patrné)

¹ V případě hodnocení stupněm neprospěl/a uvést hlavní nedostatky práce a zdůvodnění tohoto rozhodnutí.

nemohou být dostatečně připraveny kvalifikačním studiem. Proto bych doporučila, aby jednou z nabízených otázek bylo buď konkrétní vypsání činností, které skutečně v zaměstnání vykonávají a výchozím dokumentem může být Vyhl. č. 55/2011 Sb. Tímto krokem a větším vzorkem respondentů bychom získali skutečný obraz přípravy všeobecných sester nastupujících do praxe na odděleních intenzivní medicíny.

Práce s literaturou

Literatura se pro autorku stala stěžejní především v první části diplomové práce, kde téměř každý odstavec je ocitován. Z předložené literatury většinou vybrala podstatné náležitosti. Dále poukazují na citaci z wikipedie.de (str. 13)

Práci doporučuji k obhajobě

Otázky a připomínky k obhajobě práce:

1. V závěru své práce na str. 90 uvádíte, cituji „Domnívám se, že pokud by zákoník práce neuváděl: „*Za stejnou práci nebo za práci stejné hodnoty přísluší všem zaměstnancům u zaměstnavatele stejná mzda, plat nebo odměna z dohody.*“¹¹⁰ Byl rozdíl mezi těmito dvěma skupinami sester větší.“ Zajímalo by mne, co Vás k této domněnce vede? Máte s tímto osobní zkušenost Vy či někdo z Vašeho okolí?
2. V závěru své práce také doporučujete zavést více odborné praxe na odd. intenzivní péče a snížit počet hodin odborné praxe v ambulantní péči. Co Vás k tomuto názoru vede?
3. Jak se díváte na duálnost vzdělávání sester na VZŠ a VŠ?

Místo a datum vypracování posudku

V Praze dne 27.5.2015

Podpis oponenta práce

Mgr. Vendula Pírková

